

KUD PRANGER Celjska cesta 1 3240 Šmarje Pri Jelšah www.pranger.si

8. Srečanje pesnikov, kritikov in prevajalcev poezije

30.6. – 3. 7. 2011

Hommage

Inger Christensen

(1935 – 2009)

From Danish into Slovene translated from:

dr. Silvana Orel Kos

(Silvana.OrelKos@ff.uni-lj.si)

excerpts from:

abeceda (alfabet) © Gydendaal, 1981

from *alfabet*: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 13

Svetloba (Lys) © Gydendaal, 1962

From the collection *Svetloba (Lys)*: Han (On), Lys (Svetloba) (1-5),

I bjergenes vilde ensomhed (V divji samoti gora)

Læner mig ømt mod natten (Naslonim se nežno na noč)

Efter den første morgen (Po prvem jutru)

Selected by: Urška P. Černe

Published with an Agreement signed by the

Glydendaal Group Agency & Pranger Poetry Festival

The translation has been supported by the Danish Arts Council Committee for Literature.

Prevod je podprla danska državna ustanova Statens Kunstråd.

abeceda (1) [amarene so]

amarene so, amarene so

abeceda (2) [bobovec je]

bobovec je; in borovnice, borovnice
in bor je; in bomboni, bomboni

abeceda (3) [cikade so]

cikade so; cikorija, cink
in citronovci so; citronovci so;
cikade, cedra, cipresa, cerebellum

abeceda (4) [drozgi so]

drozgi so; dremež; deklice
davitelji so; drozgi, drozgi;
dim, dioksin in dnevi; dnevi
so; dnevi duh; in dar
je; dar, dnevi, duh

abeceda (5) [enakonočje je]

enakonočje je; enakomiselnost in enakozvočnost
sta; enosamost je; enovprežniki,
enodnevnice in enolončnica so; enačba
je, evokacija, evokativni elementi;
in entropija je, evkalipt in encijan
sta, in endivija, enakost, eksil
so, in elegija in elipsa sta,
in elita je, in epohalnost, epohalnost

abeceda (6) [flamingo je]

flamingo je; je z rožnato-rdečim usločenim
hrbtom; je s kolenasto ukrivljenim kljunom
in s črnimi konicami na perutih; je v kolonijah;
v tako imenovanem starem svetu;
so tudi fazani; in fitoplankton in frater
faronika; fajgelj in feferonova frtalja;
fizijski produkti so in figovec je;
formule so; magične, strukturne,
empirične; fotoluminiscenca je in fuksije;
in fitonimi so in sadno drevje v sadovnjaku
kjer so amarene, amarene so,

v deželah kjer toplota prikliče ravno
tisto barvo mesa ki jo imajo amarene

abeceda (12) [ljubezen, luč ki nas vodi sta]

ljubezen, luč ki nas vodi sta
lahkotnost v vsem, lagodnost v vsem,
logika, odprto gibljiva izjava
v vsem, in medtem ko drevo za drevesom
pošumeva v zgodnjem poletju, lebdenje, lebdenje
v vsem, kakor da je za lov luči s
padajočo mano nekakšna preprosta vzorčna risba,
preprosta kakor sreča ki ima na pretek hrane
in nesreča ki je nima nič, preprosta kakor ljubeznivost
ki ima na pretek poti in ljubosumje ki jih nima nič,
preprosta kakor je preprost sveti lotos
ker ga lahko jemo, risba tako preprosta
kakor lahen smeh ki riše tvoj obraz v zrak

abeceda (13) [abecede so]

abecede so
dež abeced

dež ki se usipa

milost svetloba

vmesni prostor in oblike
kamnov zvezd

tok rek
in gibi čudi

sledi živali
njihove ulice in poti

gradnja gnezd
uteha ljudi

dnevna svetloba v zraku
znamenja kanje

sobivanje sonca
in očesa v barvah

divja kamilica

ob hišnem pragu

kup snega veter
hišni vogal vrabec

pišem kot veter
ki piše z umirjeno
pisavo oblakov

ali urno prek neba
v plahnečih progah
kot z lastovicami
pišem kot veter
ki s stilizirano enoličnostjo
piše po vodi

ali pa s težko abecedo
valov svaljkam
penaste niti

ali pa pišem po zraku
kakor rastline pišejo
s stebli in listi

ali zavito kot z rožami
v krogih in šopi
s pikami in nitmi

pišem kot piše
obrežje rob
iz lupinarjev in haluge

ali fino kot z biserovino
nožice morske zvezde
in školjčna sluz

pišem kot piše
zgodnja pomlad
skupno abecedo
anemon bukve
vijolic in zajčje deteljice

pišem kot otroško
poletje kot grom
nad kupolami gozdnih obronkov
kot belozlato ko zorita
blisk in pšenično polje

pišem kot piše
jesen v znamenju smrti
kot nemirni upi
kot svetlobne nevihte vse
poprek meglene spomina
pišem kot piše
veter kot pišejo
sneg in led
in mraz in tema
in smrt

pišem kot srce
ki bije piše
tišino okostja
in nohtov zobovja
las in lobanje

pišem kot srce
ki bije piše
šepet rok
stopal ustnic
kože in spolovila

pišem kot srce
ki bije piše
zvoke pljuč
mišic obraza
možganov in živcev

pišem kot srce
ki bije piše
krike krvi
in celic prividov
joka in jezika

.....

Svetloba

I

Spet prepoznavam
svetlino v jeziku
zaprte besede

ki so zato da jih ljubiš
in ponavljaš do preprostosti
Labod ki se zgiba
okrog jajca
je še odmev
stvaritve v nas
In labod ki nosi
tvoje oko proti soncu
je ponovno
prerokba o čudežu

Posreči se da v besedi
prepoznaš svetlobo
nepojmljivo dejanje
moškega ženski
Beseda ki pretvarja
tvojo čud v laboda
je dovolj preprosta
da oblikuje jajce
In jezik ki se zapira
v jajcu
ima krila ki nosijo
od rojstva do svetlobe
In sonce je zato da ga ljubiš

II

Zamišljam si sonce
laboda in brezumje
snov ki se svetlika
brez snovnosti
in brezmejno niha
z lučjo naključja
Tako telesen čudež
je svetloba
ko se večnost zgosti
stopa bliže
pa ne ubija

Zamišljam si masko
iz marmoriranega sonca
lev iz otrdelih peres
in belo tvarino v možganih
Smrt naj bo kar mrzla
Zamišljam si čudež
da je srce luč
ki jo niha naključje
med tem jazom
in ničem
v brezumju in svetlobi

III

Mislím svetlobo
da je sonce močnejše
trezno dojemam
padec telesa
vrtinčaste kosme
svetlobe okrog sebe

Mislím obljubo
v sozvočju s čistostjo
da nama je svetloba dala
močnejša krila
od sončevih v vsemirju
za umiranje

Sicer pa zgolj telo
ki ga pičlo osvetljuje
njegova negotova obljuba
nikoli zid
in vseskozi zgolj to:
mislím svetlobo

IV

Mogoče pa
je rasti isto
Zamišljam si drevo
ptico in fantazijo
in prek vseh meja
zapisujejo krila
rast sanj
In kjer si padel
ima spanec druge globine
in odpira vetrove
z odtrganega

Zamišljam si žalost
in kjer je padla
je ptica spet
obesila gnezdo
ogromno kot nebo
da bo v njem bivala moja čud
Mogoče pa
je rasti isto
kakor bivati v sanjah
Ni je žalosti, ki bi ovirala
ptico ali fantazijo

V

Reci mi spet
da je to dovolj
da je to dimeča se
svetloba telesa
da je to zdaj

Prah nima nikakršnega
obupnega odmeva
najino edino življenje
je vrtnica življenja
ki jo ljubiva

Reci spet ljubi:
luč ki jo nihaš
tako neslišno okrog mene
je ponovno
otrok ki se začenja

Iz zbirke *Svetloba (Lys)*

On

On je čisto majcen belič skrit
v izviru upanja
On je rdečina v soncu nekega jutra
barva ki mi je nič ne vzame
On je v prvi detelji tisto kar
najprej najdem ne da bi iskala
On je razpoka v zimski zemlji
uporna pomlad in vodno ustje
klokotajoči poljubi

On je neomajen zaklinjevalec groze
ki joče s ptičjo tolažbo
On je blatna brežina ki se strdi
v dolgem boju sonca z njegovim telesom
kjer gnezdijo pari lastovic
On je v tiktakajočih krilih prvo
srečanje z jutranjemodrim zrakom
On je v pesmi in kljun ob kljunu

Zemlja ujame svoje okno in niha
in škripa s časom
Zemlja zgrabi svojo ptico in jo zazida
v sivino
Zemlja zaklene svoj izvir
v neprobojno škatlo
Zemlja požre goreči kljun
ko sončna ptica pade
Jaz pa se nočem sramovati
svojega upa na mrtve
Jaz se nočem sramovati
svojega upa na up mojega ljubega
Jaz nosim njegovo mogočno sončno pesem
jutro minljivo srečanje
Jaz odpiram okno svoje ljubezni
in vdihujem vonj zemlje
ki je sparjena in prazen up
Midva pa vendarle upava

V divji samoti gora

V divji samoti gora
se pokrivam z odejo jelovih iglic
čez glavo. Mrak
se ne obira na robu
stiska z nasršenimi iglicami
neznano v meni
odpira odpira

A nikar me ne objokujte
ne objokujte svojega samotnega
semtertjastva
Moj čas je zarjavel
Moja pesem je zapustila
vašo utečeno mravljinčno pot
Ne objokujte Globlje poljublja
mojo mlado pesem življenje
Smrtno se plazi
nadme podme skozme
Pesem je umorjeni up

Naslonim se nežno na noč

Naslonim se nežno na noč,
ob zarjaveli ograji,
se dokopljem do svojih lic in ramen,
se dokopljem do svoje nežnosti:
železo in meso.

Ostalo so prapori,
ki tiho prhutajo, sprašujejo zunaj in znotraj,
v prostoru noči, v prostoru čudi:

smrt?

roko položim čez trepetajoči
obraz noči,
odkrhnem si troho rje z lica.

Po prvem jutru

Po prvem jutru iščem
udušeno rosnico jezika

Spet in spet poljubljam spomin na
zbudi me! zbudi me! sonce in br-
neča krila v jutranjerjavi sparini

Vse, kar si dal mojim mislim, je upor
žela, skritega v mojem lebdečem
cvetu

Vse, kar si mi dal, je zgolj jutro

Moje hrepenenje: zbuditi se

Iz danščine prevedla Silvana Orel Kos

